

De més drets sense deure.
De més deure sense dret.
Els drets individuals són
imprescriptibles, ilegítims
o inalienables. •
Legislar la Llibertat heu
pretax de garantir-la. •
La llibertat propia acaba
allí heu comença la llibertat
ajena. És lícit, doncs,
al individu fer tot lo que
no perjudiqui a un altre. •
La caritat, qu'ensaltes al qui
te fa humiliant al qui la reb.
té d'esser substituïda per la
solidaritat, qu'agermana y
nivella als que la practican. •
Mentres el món no es
compongui de sers lliures, iguals
e intel·ligents, no pod haverhi
pau entre la rassa humana.

LA TRAMONTANA
defensa els principis lli-
berals més avançats, sen-
c astenents de cap mena. •
La TRAMONTANA és altament
moralista, tenint per base
fundamental de la moralitat el
respecte a totes les idees y la
germanor de tots els pobles. •
La TRAMONTANA en política
defensa sempre al més
avançat contra el més re-
accionari, y sosté la necessitat
d'una gran reforma socia
que transformi el modo
de ser del productor, avuy
supeditat al capitalisme. •
La TRAMONTANA no està
afiliada a cap partit, servint
els interessos generals de la
llibertat sense compromís
ni preocupacions de sectari.

PERIÒDIC POLÍTIC VERMELL

La salut del poble
és la suprema llei

La Tramontana és el periòdic qu'es publica en idioma català
més avançat en idees polítiques, religioses y d'economia social

El Treball és la
primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Espanya, 1 pesseta trimestre. — Estranger, 2
Las suscripciones se pagan per anticipat

ADMINISTRACIÓ: Carrer de Ponent, n.º 1, 1.ª, BARCELONA

Pels pagos s'admeten llibranças del Giro Mútuo, lletres de fàcil cobre
y sellos de 15 còntims. No s'admeten llibranças especials de periòdics.

PREUS DE VENDA

Número solt, 5 cèntims. — 30 exemplars, 1 pta.
Surte a llum puntualment cada divendres

APUROS D'UN MINISTRE

Rebaix dels drets de consums
el pa y el vi li demanan;
però ell, donantse fums,
diu que són malas costums
concedir res els que manan.

RECORD

En Josep Llunas y Pujals, director de «La Tramontana», continua pres preventivament en las presons d'aquesta ciutat per atacs al catolicisme, no admetentell flansa carcelaria a pesar d'estar-se encare tramitant la causa y no ser la pena que correspon al suposat delictu superior a presó correccional.

Els beneficis de la lloy, que poden afavorir a qualsevulla criminal, no poden en aquest cas arribar a un periodista defensor dels drets del poble treballador.

Obrers tots: no olvidem aquesta elocuent lliçó.

PROFESSORS

La vanitat quacompanya als molts actes religiosos que tenen l'exhibició per fonament, està aquests dies manifestantse d'un modo extraordinari am mitja de las professons del Corpus.

En aquests actes al mitj de la via pública en qu'igual els actors qu'els espectadors hi van a exhibir, la devoció és lo de menos. Altic el bullic, las empentas, las riallades, els dixeratsos que de tot tenen menos de misticisme, són lo propi.

Quan la professó passa, que tindria de ser quan el reculliment y la devoció més altament se manifestessin, no se senten més qu'estirabots més o menys oportuns sobre las caras, els trajos o els posats dels professionayres.

Si alguna prova es necessita pera convences de qu'en els temps actuals han passat ja a la historia las devocios, bastaria am ficarse una mica en lo que passa en aquestos actes que, fundats per devoció, han passat a ser una distracció per molts, obligació per uns quants y pura diversió per la generalitat.

Si els catòlics poguessin, volguessin y sapiguessin pendre bé l'ala de *De l'esmeu el conell*, els diríam que no portessin professons a la via pública, perquè avuy aquests actes ajudan al descremit més qu'altra cosa.

Mes com ja sabem, qu'es picar en ferro fret pretindre dels que voldrían fer enderrir el món que se sapigan posar a l'altura racional dels temps moderns, continuin enhorabona volent donar vida a mórtas antigallas, qu'am tots els seus esforços no farán més que gairivansi un gadavre y ajudar a la marxa del progrés, oposant als principis liberals y de tolerancia que tot just creixen la pedra de toc de la contradicció que els farà posar més fondas arrels y els proporcionarà més salutifera y abundant sava, convertint, lo que sigles enteras podían ser actes religiosos en espectacles de diversió o entreteniment.

Tal és lo qu'inspirat a tot esperit imparcial la vista de las professons d'aquestos dies.

Al catolicisme ja no li convenen las professons per fora, perquè las ideas modernas ja fa temps que li cavalan que la professó li té de anar per dintre.

LO DE DEU Y LO DEL CÉSAR

En cert poble d'Espanya qual nom no fa al cas, hi havia un pobre pagès qu'am la seva familia y unas petites terres, que possehia se las passava més felis que cap burgès d'aquells que tenen milions de pesetas, que són altres tantas flágrimas y gotas de suhor y de sang d'infortunats treballadors.

Peró la Providencia es va cansar de protegir-lo, o la sort se li va girar d'esquena, o, si us sembla millor, ni la sort ni la Providencia van fer ni deixar de fer, sinó que senzillament se va torce el curs dels seus negocis, o, però no hi ha modo de prescindir dels llogos comuns o dels convencionalismes del llenguatge figurat, però ja m'ha entés el llegidor, y no torro l'escrit y continuo.

Aquell bon home treballava y dirigia molt bé la seva familia. La seva muller era activa, estalviadora y neta, y els dos fills eran un model d'aplicació y d'amor filial.

Un dia el fill més petit va anar a confessarse ab un missionista cèlebre que va anar al poble a fer propaganda, y de tal manera el contés va

impresionar l'imaginació del jove penitent amb els perills del món y las benaventuransas del cel, que li va suggerir l'idea de fesse frere, y pera ferla practica li oferí l'ingrés en la seva comunitat.

L'hegu va tenir que pagar la contribució de sang, com se diu en llenguatge radical, o satisfer el seu deute a la patria, segons la fraseologia conservadora, és a dir, que fou declarat soldat.

Am pocs dies de diferencia un dels noys s'en va anar al convent y l'altre al regiment.

La mare no va poder suportar la gran emoció que va experimentar am la separació dels seus fills, y una violenta malaltia va possessionarse del seu organisme, fenliha més destruytos qu'un cicló en la comarca que li serví de víctima. La infelicitat va sucumbir a l'efecte del seu dolor.

Aquell veterà del treball, l'exacte cumplidor de tots els seus devers respecte de la naturalesa y de la societat, a l'arribar al precís moment en qu'havia de destruir de tots els seus drets, no d'aquells inherents a la nostra especie que totes las filosofias reconeixen, sinó dels conquistats per l'estricta practica de la virtut, el de l'amor dels seus fills, el de descansar y el de la veneració dels seus concitadans, se trobava sol, desolats, trist. Aquell acreedor de la societat no podia cobrar els seus credits, perquè aquesta mala pagadora que diu la fortuna a cegas, afavorint amb ella moltes vegadas als indignes y essent quasi sempre ingrata amb aquells que deuria ser els seus predilectes, volgué fer una injusticia més.

L'Estat també va ser de las tevas, perquè aquesta institució, que fa els ulls grossos am las ocultacions dels grans propietaris, no va perdonar la contribució an aquell infelicit, que per no poguer pagar fou embargat y despossehit, quedant com complement de totes las desgracias reduhit a la mendicitat.

Un dia es queixava, parlant amb un amic pobre que tal vegada per serho no li havia negat l'amistat com molts altres qu'encare estan ben acomodats, y deya:

—Del noy gran no en pug dir res, perquè al di me i han arrebatat per fora, però l'altre ha fet una acció indigna.

—No tens rahó.—li deya l'amic.—el teu fill petit ha fet una obra cristiana, perquè Jesús, segons Sant Mateu, x, 37, va dir: «El qu'estima a pare o mare més qu'a mi, no és digne de mi.» Y ademés ha fet un bon negoci, perquè, segons el mateix evangelista, xix, 29, també digué Jesús: «El qui deixi casa, germans, germanas, pare, mare, fills, terras, pel meu nom, rebíca cent vegadas més y herederá la vida eterna.» Ni de lo que dius de la força que l'ha arrebatat al teu fill gran pots quixarte, que la sabs que preguntat Jesús pels fariseus si era licit pagar el tribut al César, dona una contesta que desfa totes las tevas queixas amb aquestas paraules, segons Sant Mateu, xxiii, 22: «Pagueu al César lo qu'és del César y a Déu lo qu'és de Déu.»

Veient aquell bon home que la religió que tant havia respectat sempre sancionava totes las desgracias y totes las injusticias que l'havien sumit en la miseria, va entregarse a la desesperació.

No sabem si moriria en aquesta disposició d'animo. Molt sensible seria, perquè, de ser aixó, no arrepentiment dels judicis de la seva rahó y no tenint diners per missas, figureureus lo que li succeiria: l'Infern seria el premi de l'home virtuós y de la víctima innocent.

En resum: si la religió y la patria (Déu y el César) tan elogiadas, admiradas y respectadas per tanta gent, al menos en aparéncia, no haguessin ficat la seva acció en aquella casa, la referida familia hauria sigut un model de felicitat per la practica de la virtut.

La *marxeta* que m'hi proposat és aquesta: ni Déu ni César tenen dret a despossehirme de lo meu, y si una organizació social, amparante en aquests noms, m'ho pren, comiet una iniquitat. Aixó ho creu.

PAU VERITATS

LA GLORIA

Veusaqü el Déu del món, el gog sens mida, la cosa més sagrada y ostentada, la vanitat luxosa y refinada, de la seva humana, la lluita de la vida. Per un renom y fama tot solida, fins l'honra am caritat és relaxada;

per percibir la gloria ambicionada, los la virtut se perd y se envuida. Y quanta n'hi ha en el món que volen començar la seva vure que és camins del món més tocosc: Y quants volen amar cultiers de galat!... Rubertat fins, obcecats per tal mania, no veuen que ania profen vure tocosc, perquè per enlaxarse els faltan aias!

Reus, 27 Juny 1895

Impressonat Director: No sé si serà per lo molt comendats que som en aquesta ciutat que va ser la primera d'Espanya en adoptar el matrimoni civil y que, any 31, segons parre civas a l'arragona, va realisar la missa de frares «am tota tranquilidat y sens tenir que temer cap desgracia personal», que quan se fa alguna festa religiosa tot són tripiques y desgracias, ni fins ni venes que si el mateix Rubertat en persona tracta de denostar el gog y aguarir la devoció dels pocs peccats qu'encare en tenim alguna cosa per aquí.

Figurat si són desgracias en la professó del digne passat, dia de Corpus, a una imatge del nen Jesús li va caure la bola del món que da a la ma, no se si pera demostrarlos per indignació divina qu'el món no perdura, pocs moments després, y a la porta, mitja de l'iglesia de Sant Francesc, l'imatge de la Mare de Déu del Carme... va caure! rodant per terra (l'atmosferament) més tard amb un criu va calareg Dimoní faros, qu'apoi se fan aquestas ceremonias desparant coberta y carterillas, van ser moltes las personas que de la tal diversió en van sortir escalabrats am feridas y cremadas d'alguna consideració. No sembla que el diable estigui entre naltres pera ferros vure la padrina en coses de desgracia?

El desceu Salut, l'libertat y medis infernals pera cantar las quaranta als nostros enemics y tirans.

Un Acreo Duxo

Larid 26 Juny de 1895

Impressonat company Director: El dios del Corpus l'assomatat d'aquet poble, que fa més de cent anys de pen, a l'acabar de dir la missa, quan ja estava per donar la benedicció als seus frerigos, tot d'un pigat li van caure las calbas, y, sense saber lo que li passava, va anar un fulgurat a qualificar, però com el Bonyol ja estava fet, no va tenir més remes que deixar la missa y anarse enll y si frerigos cap dintre a la sagristia, sortint després a fer una altra cerimonia pera disimular el cas. Encare dirli la veta que va caure entre els conventes a l'acte el tal he, que més que missa semblava un teatre de petanetas. Si, la veritat, aq molts poc aficionat an aquesta classe de funcions, però si de tant en tant se dirigues alguna varració a l'acte com el de Larid, m'hi tornaran alguna vegada, quare no m'hi vurem mesj, pois, com dia el ditto, en la varració està el gog.

Un desceu salut y prompte Rubertat

ESPECTACLES

CONCERTS D'EUERPE EN EL TIVOLI

El dios de la semmana passada va efectuar el segon amb un escullit programa y un pla. Van repetir-se algunes composicions, sobre tot *L'Idiu natural*, per orquesta, del mestre Morera, basat en un bonic motiu popular, y *El Nigero de Valé*, que van cantar bé, molt bé, com fesa anys que no s'havien sentit cantar. Quin aiat! Quin colorit!

En aquest concert van pendre part els germans Fontova (Conrad y Lluís) que van agradar molt, obtenint una ovació el del tioli, qui va vurex obligat a executar algunes composicions líric de programa per acallar els aplaudiments de la concurréncia.

Negueixin per aquest camí, teni cas dels que, oblidats a baixas passions, han emprés una campanya de mala fe y de desprestig, la societat Zuerpe y el mestre Morera, qui costat ser estem tots als qu'estimem de debó, l'indistrició, enval y volens rebreca enlaxada, i fent obres de profit, y pocs d'aixó per avuy.

El tercer concert se celebrará el próxim dijluns, dia de Sant Joan, cantante, entre altres composicions, *La Marsellesa*.

Esos

TOROS Y PROFESSONS

Per més estrany que trobin molts morms el tital que va al cap d'aquestas ratllas, clarament han de vure las personas qu'aixó es molta veritat, que no són puzillas. Llegu y mediteu bargas estonas y no us ho carregueu a las espaldas, y vindreu en que tais diversions són propues d'ignorar y cartericions.

Són propias sols de gent preocupada, perquè l'espaldes tan suis fomentas, y an el progrés li donan tal tropocada.

que se'n hi feia per si no el venien.
Hi ha molta gent que té una ideologia
i en professar-la i no se presenten,
i per no fer impregnació i acte aquí,
i puguen ser, se mouen fins la pell.

«Els homes? Hi haurà algun que conculi tingui
que digui que és bo i que és una font?»
«Hi haurà que tingui sentit i que convingui
que se, qui és tota va, en són llog la festa?»
«En la vivit, començat, tinguem vingut,
que per progrés està li és una pena,
i dig que el que va és tota una mena
de parer i estimades un gràfic.»

«Les professes, à igual que les corruetes,
avien també a la gent, que hi va començat,
i allí hi van amb novetat més capades
i els noms de cada un i més posant.
Y am després s'emparan las mentides
que el clero am tant de bono en hi presenten,
però ja hi ha dit primer que tota piagada
eran gubi, i la gent són escabiosa.»

«Elly llova hi va gent a fonsada,
i va a la professes la gent desada,
però va igual, perquè tota piagada
per va començat el progrés sempre a ajuda
Y es començat clarament que a hi és agrada,
puix ja és cosa d'entrada de sabuda,
qu'als que els agrada amb els agrada tot,
i de cla, els agrada el veure dar garrin.»

Per als la daga comat al ajunt
encare que hi ha aigua d'entrada,
qu'als aules i haurà aquest assumpte
és es gran, important, de molta ciència,
Y ja que hi sig, de parer, és hi pregunto,
si moges de la pregunta una imprudència,
si quant en treu en aquesta corruetas
menjan autipia i professes.»

Perquè mireu qu'és cosa autipia
el veure en professes d'entrada tanta,
i entusiasma també en gran manera
el veure a tanta benoita, tanta santa i santa.
Però lo qu'és més bo i és de primera
és que tots els qu'á Déu besan las plantas,
com si baidos fassin, se desfan
al davant del retrato del Zarísic.»

Y tots els qu'aisa fan i qu'el person
veure que són obrers, una marta de gana,
que quan á treballa el dilluns començan
la desca el jornal de la setmana.
Tots són obrers d'aquells que sempre llienan
tantas maldiciones contra qui els mana,
y després els veuen, els carcomats,
en professes i haurà fent fanat.»

Ja sé que tot quant dig quasi és de menta
puix hi ha en la societat tanta impudència,
qu'acaba la ment de novetat, de una haura
de matorras fecales de bruticia.
Compreng que per fer net hi ha d'haver treant,
i més a ha d'esperar bona propicia.
Així, acabo avuy dibent no més
Compedesem a tanta estupides!

DOMINGO BARRERA

L'aconteixement de més transcendència dels
derrers vuyt dies es sens dubte la mort i en-
terro del Sr. Ruiz Zorrilla, que va deixar de
existir el dijous de la setmana passada a
Burgos.

La seva heretat, la seva conseqüència en
no tranzir am la monarquia borbònica li va
captar las simpatias generalis, per més que
extraordinari actualment entre els homes polí-
tics, tan poc dispositos generalment a sacrifi-
car-se per res, com no sigui... pera ocupar el
poder.

El Sr. Ruiz Zorrilla havia arribat a ser l'en-
carnació genuïna del revolucionarisme espanyol
per sa oposició als Borbons, per més que
de revolucionari n'era molt poc si tenim d'en-
tendre per revolució produhir cambis radicals
en el modo de ser, en las lleys i en las costums
dels pobles empenyentlos cap a la llibertat i a
l'igualtat.

En Ruiz Zorrilla havia negat l'existència de
la qüestió social no feya molt temps, i quan
ha tingut de confessarla per allò de que saltava
als ulls de tothom, no ha fet més que parlar
vagament de reformas socialis, sense atrevir-
se may a determinar quinias eran las que creya
necessarias. En materias religioses, ell, que
tant havia fet desde el ministeri de Foment
allà en els primers dies de la Revolució de Se-
tembre, no ha volgut may ser partidari de la
separació de l'Església de l'Estat, i fins la me-
teixa revolució que desitjava no passava de
volerla portada exclusivament a terme per l'ele-
ment militar; à fi de que no anés més endavant

de lo qu'ell volia, com va succehir als unionis-
tas am la Setembrina.

Si Ruiz Zorrilla hagués pogut implantar la
seva república unitaria, centralisadora, clerical,
militar i aristocràtica, à bon segur hauria
molt contant am ben pocas simpatias populars;
haventli sigut la sort traydora y morint en la
oposició, la seva figura ha adquirit notable
relleu en la conciencia del poble, y no veyent
en ell més qu'el republicà conseqüent qu'ha
exposat salut i bens en defensa d'un ideal al
que no ha renunciat per més contratemps que
li hagin sobrevingut, li ha aixecat merecits
altars honorant la seva memoria i vestint dol
en lo cor al desaparèixe del món dels vius.

Baix aqueu concepte tendim també nosaltros
un recort a la bona memoria del Sr. Ruiz
Zorrilla, perquè en aquestos temps d'escripti-
cisme y de inconvenièncias, la conseqüència es
lo que més ens enamora.

No podia faltar la nota política en l'enterró
del Sr. Ruiz Zorrilla.

Entre els delegats dels diferents centres de-
mocràtics, tantits republicanas i gent avan-
çada que va assistir a aquell funebre acte, van
produhir-se varias qüestions d'estiqueta sobre el
llog qu' a cadascú corresponia ocupar, estant-se
a punt de suscitar-se un conflicte.

Però, quan deixàra la gent qu' es diu formal
de fer di nen en futesas que no valen la pena?

Tancada la fossa d'en Ruiz Zorrilla, y quan
la seva mort feya prevoure que l'unió republi-
cana podia ser més prompte un fet baix la base
d'un partit unitari descentralisador gubernamental
y un altre de federal am retocs de socialis-
ta units pel fi comú d'implantar la republi-
ca, ja tenim que en ling d'unir se, dividim ven
encare més els republicans, perquè el partit d'
en Zorrilla y el disputan varios pretendents a
quefis, prenent la dreta d'ell el Sr. Muro, y
volente oferir l'esquerra al doctor Esquerdo.

Y si 4 tot això queda algun grupet seguint
al Sr. Sol y alguns tracçó al Sr. Assensin,
Vega ó al capita Casero ó al cabo comandant
d'alguna guardia que prometi sublevar-se el dia
del judici final á entrada de fosc, ja tenim feta
l'unió republicana.

Cap allí a l'entemà de la reunió general en
la vall de Josafat.

Ligint l'extracte de l'últim discurs d'en Pi
y Margall sobre presupostos, trobem aquesta
idea:

«Fa constar l'inutilitat efectiva de las Cortes,
qu'en aquest punt principalissim d'otorgar els
recursos de l'Estat, com en els demes propis
de las sevas funcions, no pot cumplir la seva
missió per estar la seva vida a mercè del poder
executiu, absolutista de fet.»

Doncs y per que vol vostè que voti la gent?
«No sab que las Cortes de la república són
tant inútils pera fer cosas bonas com aqueixas
de qual inutilitat vuyt és còmplice, ja que es
diputat?»

Y respecte d'això que diu del poder executiu,
ja sab vostè lo que passa am tots els poders: ja
la quaranta anys que vostè mesteix va escriure
«La república és encare poder y tirania...»

Una campanya altament humanitaria s'està
portant a terme en la nostra ciutat, que n'ó po-
dem per menos d'aplaudir si se sab portar a
bon fi.

Varias vegadas ens havem queixat, y fins
algun cop ho havem indicat a *La Folla* com a
treball profitós qu'ella podria fer ja que prete
moralisar, de l'abundancia de tendras criaturas
qu'en la via pública demanan caritat á altas
horas, de la nit, descais y desabrigitats pera
més inspirar compassió, y que són objecte ge-
neralment d'un infame comerç y una vil explo-
tació, venent-los ó flogant-los alguns que són ó
no són els seus pares, ni més ni menos qu'un
objecte qualsevol.

Doncs en aquest abus, per no dirli crim, ver-
dadera vergonya de Barcelona, sembla que
tracta de posarhi remes l'actual governador
civil Sr. Sánchez de Toledo, y a tal objecte ja
algunas nits que la policia va recullint criatur-
ras poc menos que perdudas en la via pública,
s'entera de qui són els seus pares, si en tenen,
tornantlos els fills am ja conseqüent reprimen-
da per l'abandonó en qu'els deixan, y recullint-

los en l'asill del Parc si no resultan parents
interessats en la seva recollida.

Aplaudim de debó aquestas disposicions, que
creyem tindran de ser el principi de la funda-
ció d'un protectorat per l'infancia, tant pera
evitar que puguin ser objecte d'una vil explo-
tació amb els conseqüents abstracs, com pera
impedir també que vagin a parar en últim cas
a certes cases de correcció abent no tan més
que practica-nt-se pel ves, abocant-los a ser con-
de presni ó de pasill.

La altra dia tractarem y comentarem aquesta
qüestió, que per nosaltros existents excepcio-
nal interes.

Una noticia consoladora tenim que donar
avuy als nostros lectores.

La quadrilla de peres toteres empugada per
Nora Barceloneta, va començar una campanya a
Pamplona, i com els invadits... ventats...
on de massa poder y hauron... començat a
fer algun estropici en la quadrilla de noies, el
poble ha protestat de que continuin la vida
en aquestas condicions, obligant a suspendre
la funció.

Aquesta noticia recollida per nosaltros tant
més consoladora, perquè temíem generalissim
per influir al públic qu'assolís a l'aspecte
dels tortos, en aquesta ocasió va resultar altam-
ent humanitaria, donant una bona lliçó als
empresaris qu'á costa de la vida d'aquells nens y
volien fer millors negocis per modi de donar-los
á indiar tortos que fassin interesant la carrera
envoyant algun d'aquells aprenents de tortos al
començiri.

«I aplauro al públic de Pamplona perquè
que s'han humanizat las sevas costums...
anant als tortos.»

No hi ha dubte de qu'els pares de la ciutat,
ó sigan els aprenents de ministres d'Hisenda,
se desvetllen per serarla y administrar-la.

Figurim-se els nostros llegidors qu'és tracta
de comprar una terrenes que l'Estat va cedir
a Barcelona y que per descaits qu'algú s'entra
perquè van venirse, resulta are que són d'una
particularis, abonante a raio de 14 bo pesetas
per cada pan, puixent el total la petita ciutat
de dos milions de pesetas. Dita terrenes són
els procedents del dretuit convent de Jerusa-
lem, acupats avuy per la gadofaria del mestrat
de Sant Josep.

Si en comptes de Barcelona hi haguéssem de
pagar els que tenen la culpa de que la ciutat
hagi perdut els comentats terrenes, altra feyna
hi ha d'entrar. No obstant, no és d'estranyar que
are es proposi la compra d'uns terrenes qu'han
de quedar per via pública el pomeu a cap la
reforma de Barcelona, perquè anós podria ven-
tarse els dits tots els que manegin l'ón d'are y
el de després.

Un dato: al mestrat de Sant Antoni hi ha
quatre parcelas destinadas a la venda á l'en-
grís que no s'utilizan, pagantse mentres tant
24,000 duros d'arrendament a l'any pelis terrenes
del dretuit convent de Jerusalem qu'arbes
vol endossar á Barcelona.

Els aficionats a anar a votar, qu'aprenem.

Però donar sortida als vins, una de las pri-
meras riquesas d'Espanya, se tracta de rebajar
els drets de consums qu'actualment paga aquest
liquor en las grans poblacions, à fi de que abar-
tatint-se s'en fassi més consum y afavorir aixís
als seus productors.

Però com aquí tot se se de fer al revés, ó a
mitias, ó pel sistema del vice-versa, resulta que
es prete, per exemple, aliviar en dos els drets
del vi, però a cambi de carregar en quatre l'oli,
la sal, el pa, vinagres, carbó, grassas, carnis, etc.

De modo que si això se fa pera afavorir el
poble, ja s'en poden entornar al lliit els estadis-
tas patrocinadors de tals projectes, perquè si
pera abaratir el beure s'ens encareix el menjar,
el temes resulta pitjor que la malaltia.

«Voldran poder las macetas
amb un pian tan desgraciat,
que, deixant de se' alamar,
passi el poble á ser barratón.»

En Pau Veritats las ha entilat are per fer
cuentos bíblicos.

Encare deu la carta-resum als Fideles á l'Ideal,
y ja es ficà en otras caborias. Ja s'arreglara
com pugui, perquè és tan anarquista que sols
vol fer lo que li ve de gust. Per altra part, no
perdrán res els llegidors, perquè aquest mano

sab més de coses de la Bíblia que cap pastor protestant.

Llarga discussió hi ha hagut al Congrés sobre si la llei va estar ben o mal interpretada a l'aplicar la pena de mort al capità Clavijo, no sortint pas gayre ben librats de la discussió els partidaris del rigor i del fusellament d'aquell desgraciat militar.

De tal discussió en conjunt un resum treurem podí que'l qui fusellava va al set, i després... terra al demunt.

El general Fuentes, aquell que va donar la buta de marras a l'embaixador marroquí, ha sigut declarat boig pels metges militars que l'han tingut en observació tot aquest temps.

Pregui a Déu, els sants i el papa, de que, extremat del seu mal, hagi sigut general, que, si no, no s'en escapa. Y no posi mai la gorra, per més que li fassi goig, a cara amb pel negre o roig dels qui ho saben arreglar, ans que tot, fent tasellars, i després... mirant si és boig.

Per si havia falsat en un testament s'ha promogut a Madrid un procés tant interessant, que figuren en ell com a processats, entre altres, un jutge, un esclava del jutjat, un advocat i un agutí.

Y com per la categoria del primer d'aquets processats el procés té d'esser vist pel Tribunal Suprem, l'assumpió ha mogut excepcional interès, veientse concurrísimas les sessions d'aquet judici oral, fins al punt de que quasi ja no es parla de res més a Madrid, perdent interès per aquest motiu las notícies de Cuba, el fusellament del capità Clavijo y, si massa en fan dir, fins las corridas de toros y tot.

Els espanyols som aixís: mentres tinguem un assumpte de moda pera entretenirnos, tot lo demés són cançons.

Aun hay patria, Veremando, poden dir actualment els madrilenys.

N'hi hà pera llogarhi sarrias negras de lo que va passar l'altre dia al poble de l'Ametlla del Vallès.

Aixís com cada qual té el seu mode de matar pussas, el rector d'allí té també la seva manera especial de batejar y de refusar padrins, per lo qual proposo que se li concedís patent d'invençió amb privilegi exclusiu.

Es el cas qu'el dia 6 del corrent mes tenia de ferse el bateig d'una criatura a la qual havian disposat els seus pares que li fos padri un tal Joan Llobet, oncle carnal del menut per ser germà del seu pare, y com sigui que no fos dit padri de l'agradó del rector, cosa que no li importava ni en tenia de fer res, va idear el mossèn jugarli una mala passada a l'altre, posantse d'acord pera portarla a terme amb algunes personas que si haguessin tingut dos travessos de dit de benderi tenian d'haverse negat en rodó a semblant maliteta, que va vestir tots els signes d'una farsa repugnant indigne d'aplicar a tina solemne cerimonia y de ser patrocinada per gent formal.

Y va succehir que quan la comitiva, invitada la major part pel futur padri, se dirigia a l'eglésia pera realisar el bateig, van trobar las portas del temple tancadas y el sagristà allí que va dirlos de part del rector que la llevadora y la padrina fessin el favor d'anar a la rectoria que tenia de donarlos un recado y qu'el padri y els demés de la comitiva s'expressin un rato a las portas de l'eglésia, que desseguida las obririan.

Creyant aixó, s'en van amb el sagristà la padrina y la llevadora, emportantsen la criatura y quedant a la porta de la casa de Déu el padri y els demés companyants, que van quedar amb un pam de nas quan, al cap de cosa d'un quart d'hora, tornan las aludidas amb el menut a coll dibent que ja l'havian fet cristià, perquè no volent el rector per padri al Joan Llobet, els havia fet entrar d'amagat a l'eglésia per la sagristia, ahont tenia ja preparat un altre padri a gust seu, y que, per lo tant, ja s'en podian

entornar tots a casa, que ja estavan ben llestos.

No cal dir qu'el padri desahuciat y els demés concurrents van quedar-se estupefactos devant de tan rectorescas rahons; però consti que jo no sé qu'admirar més, si l'atreuiment d'aquest ensotanat qu'es fica en lo que no li toca ni li perteneix, ó la poca latxa de la llevadora, padrina y demés personas que van consentir aquella farsa.

Si las experiencias poguessin servir, una gran ensentansa s'en treuria de tot lo qu'acabem d'explicar: la de saber prescindir de l'eglésia, fent aquets actes purament civils.

Però ¡ay! abundan tant els burros, qu'els rectors apirán sempre a cavall... dels seus feligresos.

El dimecres de la setmana passada, vigilia del Corpus y de Sant Antoni, va guarnirse un altar dedicat an aquet sant en una espardeyeria y herbolari del carrer Major del Clot, posanthi una imatge que benchida y tot tenia a la casa.

Mes la pega va ser que tant bon punt el sant qu'ens té de lliurar de pendre mal va estar colocat al pedestal aixecat en honor seu, va clavarse de bigotis, trencante tots dos brassos y quedant sense cap, am tan mala sort, qu'els brassos van quedar a bocinets, y el cap encare are és l'hora que no se sab ahont va anar a parar.

En vista de tal conflicte, van corre a comprar un sant nou, que sense benchir ni res van colocalo a l'altar y li van fer las ceremonias com si fos l'autèntic Sant Antoni beneyt que va trencarse la nou del coll y els brassos.

Consti qu'a mi em té molt sense cuydado qu'es dediquin las ofrenas, oracions, etc. etc, a imatges que siguin ó no benchidas; però, piadosament pensant, em sembla qu'els devots tenen dret a queixarse en aquet cas, perquè si el benchir dona virtut, els ha clavats l'herbolari del Clot una especie de gat per llebra en religió, que podser dongui per resultat que las oracions an aquell sant dirigidas arribin al cel amb un noranta cinc per cent de descompte.

M'escríu un feligrés de Ribera de Cardós queixantse de que, havent anat a sentir la missió un dia a l'eglésia del poble, es va trobar, quan volia anarsen per no sentir lo qu'allí es deya, am la porta tancada.

«Qui no vulgui pols que no vagi a Tera,» diu el ditxo.

No s'hagués mogut de casa, y no l'hauria molestat cap porta d'eglésia.

Molt desconsolat m'escríu un tañaner feligrés de Premià de Mar contantme un quènto d'una deixa de 4 ó 500 duros baix secret de confessió y herencia de confiança y dibentme que procuri jo averiguar lo que hi hà en l'assumpió, perquè em diu que faria molt paper en aquesta condemnada secció de LA TRAMONTANA.

Fillet, si l'empleo que ting a la torre del carrer d'Amalia no m'ho impedis, podser podria encare complaure't; are no ting més remey que recomanarte qu'ho preguntis al vicari del poble, que si ell no te n'entera menos podré ferho jo.

Ah! Y sobre alló dels 42 duros que de la caixa de las hicas de Maria se n'ha emportat el vent, tampoc pug donarten més rahó que la de si ellas ho volen bon profit.

Sarna con guato no pica, diuen els castellans, y mentres no es gratin els devots del poble, fan bé els reverents en jugar a la barrotada.

Mossèn Narcís, de la parroquia de Santa Maria del Taulat del vehí poble de Sant Martí, faria molt bé en deixar que cadascú fes la seva via y s'ho prengués com volgués alló de treures la gorra devant del combregar, perquè per més que fassi lo que va fer el dia de Corpus entre sis y set de la tarde allà al carrer de Sant Joan de Malta escandalitzant un jove y atissantli un municipal pera ferli treure la gorra del cap, no en treurà res de profit per la seva religió, perquè aquestas cosas, quan se volen obtenir am violencia, és quan tothom més fuig d'ellas y més creu que són una farsa pel sol fet de volguerlas imposar per la farsa.

A Brafim anavan varios joves devant de la professó del Corpus disparant las escopetas,

quan, reventantsen una, va deixar mal ferit al qui la disparava.

Aquets fets tan desgraciats demostren per tot arreu que ni per servir a Déu s'han de fer barbaritats.

A Valencia se parla molt d'un capellán que ha sigut trasladat a Cortes de Pallás per certas atrevencias, de las quals deixa entreveure alguna cosa La Antorcha Valentina a l'escríure lo següent sobre aquell pare d'animas:

Contra lo que es comú en los curas, no muestra afición a las mujeres. Se lleva a su casa chicas para que le hagan compañía, pero el que se queda con él una noche no quiere volver más.

Verdaderament n'hi hà pera escarmarse... de pensar qu'un home aixís pugui arribar a pendrar pecats verges.

No li valdria més qu'es cuydés d'evitar el pecat propi?

A Jerez acaba de morir una senyoreta anomenada Dolores García del Salto, milionaria catequizada pels jesuítas, havent deixat 60.000 duros per missas, una part de la seva fortuna pel Papa, una altra per varios donatius piadosos, una friolera per uns germans seus y nombrent testamentaris a tres capellans.

El flavio místic qu'ha obtingut tan gran resultat és un tal pare Cermeño, autor d'un llibre ahont s'hi lleixen la següent moralisadora màxima: «No pod estimar a Déu aquell qu'estima a la seva familia y amigs,» la qual es veu qu'ha seguit al peu de la letra la seva catequizada deixeble.

Per lo vist, al quart manament de la llei de Déu li ha sortit una berruga en forma de pare Cermeño.

Es ben segur que cap dels meus condemnats lectors deixa d'estar enterat de lo qu'es queixan y els cou la llaga als catòlics perquè nosaltros els heretges tenim, segons diuen, poc respecte als seus bisbes y demés salvadors d'animas segons las creencias romanas.

Però lo que a bon segur ignoran, perquè procedeix de periòdics carcas, es el modo com aquets catòlics tractan als bisbes que no són dels seus, encare que siguin cristians.

Llegeixin lo qu'ha dit un paperot carcatòlic parlant del bisbe protestant de Madrid senyor Cabrera, y es convencerán de lo que dihem. Atenció.

Ha llegido a Castalipino (Salamanca) el reverendo padre... de familia Sr. Cabrera (a) El Obispo.

Rogamos a los católicos salmantinos cumplan como deben con donña Pepa y obispos adyacentes.

¡Ah!... ¡Y cuidado con los relojes de bolsillo!

Si nosaltros diguessim aixó d'un bisbe catòlic, ademés de las excomunions corresponents que tant y tant ens tenen sense cuydado, no faltaria un fiscal y algun heremita qu'ens tractés de fer la santíssima catoliqueta al dret y al través.

Y aixó qu'està molt més lluny de nosaltros un bisbe catòlic qu'un d'aquets d'un de protestant.

Apliquen, doncs, el quènto els nostros lectors sobre la libertat d'uns y altres a manifestar las sevas idcas.

GEROGLIFIC

V C
 591
 - 411
 = 180
 LO LO LO
 POLLA POLLA
 POLLA
 NOV DE SANI

SOLUCIONS

É LAS CANONES DEL NÚMERO DERRER

Enguanyo numèric: Paucerdà, Cardedes, Guardia, Gracia, Pira, Para, Psa, Ra, G.

Romàic:
 R A P
 R O N E R
 L O N O N E T
 P E N A T
 A T

Imprempta Ronda de l'Universitat, 4. — Barcelona